

Näin haet valtuutetun CBAM-ilmoittajan lupaa

Asiakastilaisuus

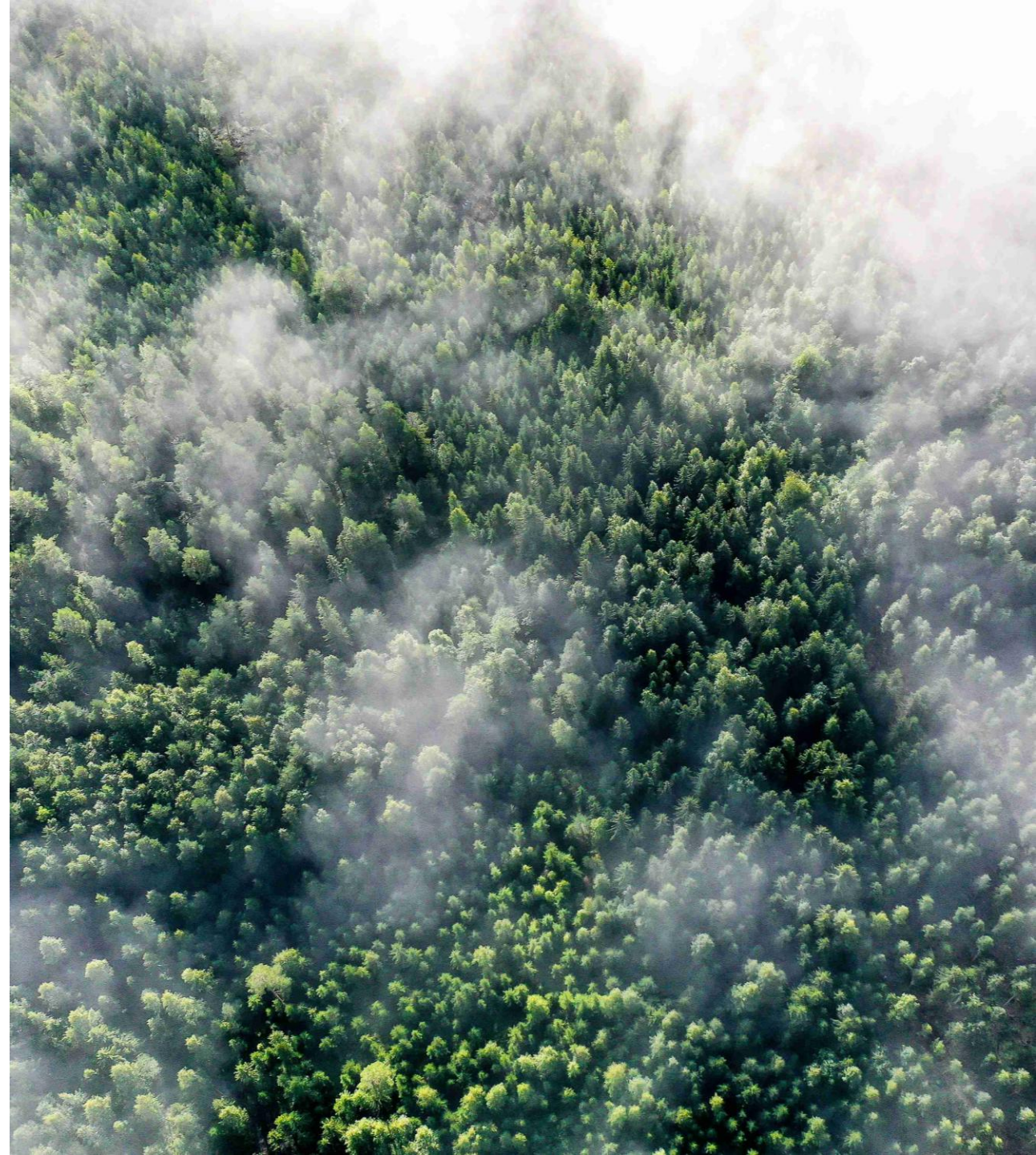
2.10.2025

TULL

Sisällys

1. Tervetuloa ja tilaisuuden käytännöt
2. [CBAM-tilannekatsaus](#)
3. [Kenen pitää hakea lupaa](#)
4. [Luvan saamisen edellytykset](#)
5. [CBAM-vakuudet](#)
6. [Valtuudet ja kirjautuminen](#)
7. [Demo: luvan hakeminen CBAM-rekisterissä](#)
8. Kysymyksiä ja keskustelua

TULLI

2. CBAM-tilannekatsaus

Ajankohtaista CBAM:ista

- CBAM-tavaroiden tuonti muuttuu luvanvaraiseksi 1.1.2026 alkaen
- CBAM-ilmoittajan lupaa voinut hakea vuoden 2025 alkupuolelta lähtien
 - Lupia myönnetty Suomessa jo paljon
- Komissio esitti muutoksia CBAM:iin osana ns. Omnibus –lakipakettia
 - Neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyneet muutokset, jotka julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä
 - Muutettuja säännöksiä sovelletaan vuoden 2026 alusta lähtien
- Mekanismia sovelletaan EU:n ulkopuolelta EU:hun tuotaviin niin sanottuihin CBAM-tavaroihin
 - Tavarakate saattaa laajentua myös muihin tavaroihin ja palveluihin, jotka voisivat olla alttiita hiilivuodon riskille, kuten jatkojalostustuotteisiin
- Loppuvuoden aikana on tulossa useita komission esityksiä hiilirajamekanismiasetusta täydentävistä säädöksistä

Omnibus –lainsäädäntöpaketin keskeiset muutokset CBAM:iin

- **Painoon perustuva 50 tn kynnysarvo**

- 150 euron lähetyskohtainen de minimis –arvoraja poistuu 1.1.2026 alkaen
- Sen jälkeen CBAM-velvoitteet koskevat vain tuojia, jotka tuovat kalenterivuoden aikana CBAM-tavaroita yli **50 tonnin nettopainosta**
- Jos alittaa kynnysarvon, siitä pitää erikseen ilmoittaa tulli-ilmoituksella
- Tuojailla velvollisuus seurata kynnysarvon täyttymistä ja hakea ennakolta CBAM-lupaa, jos odottaa tuovansa yli 50 tonnin painosta CBAM-tavaroita

- **Muita yksinkertaistuksia ja muutoksia, mm.**

- CBAM-todistusten myynti alkaa 1.2.2027
→ Tuolloin ostetaan myös vuoden 2026 todistukset
- CBAM-todistusten 80 % -sääntö 50 %:ksi
- Vuosi-ilmoitukset jätetään vuosittain 30.9. mennessä toukokuun sijaan
- CBAM-todistusten takaisinostojen sääntöjä muutetaan
- Oletusarvojen käyttöön ja päästölaskentaan muutoksia ja tarkennuksia
- Kolmansissa maissa maksettuun hiilen hintaan oletusarvot
- Todentajat tallentavat todentamisraportit suoraan CBAM-rekisteriin

CBAM:n kynnysarvo 1.1.2026 →

- Uusi 2 a artikla 'De minimis –vapautus'
- Kynnysarvo 50 tn määritelty liitteessä VII
- Jos tuoja ylittää kynnysarvon, sovelletaan kaikkia CBAM-velvoitteita kaikkiin kalenterivuoden aikana tuotuihin CBAM-tavaroihin
 - Tällöin CBAM:ia sovelletaan myös CBAM-tavaroihin, joiden arvo yksittäisellä lähetyksellä ollut alle 150 euroa
- Kynnysarvoa ei sovelleta sähkön ja vedyn tuontiin
- Komissio voi muuttaa kynnysarvoa delegoidulla asetuksella
- Viranomainen voi sivuuttaa toimijoiden tekemiä keinotekoisia ("joka ei ole aito") järjestelyjä ja käytäntöjä, joiden tarkoituksena tai yhtenä tarkoituksista on ollut kynnysarvon kiertäminen

3. Kenen pitää hakea lupaa

Kenen kannattaa hakea CBAM-lupaa 1/2

- CBAM-tavaroiden tuonti muuttuu luvanvaraiseksi 1.1.2026, jos tuotujen CBAM-tavaroiden vuosittainen kynnysarvo ylittyy.
- Lainsäädännön mukaan toimijalla (oikeushenkilö tai yksityishenkilö), jonka
 - CBAM-tavaroiden tuonti ylittää vuodessa 50 tonnin kynnysarvon, täytyy olla valtuutetun CBAM-ilmoittajan lupa 1.1.2026 alkaen. Näiden toimijoiden täytyy täyttää myös muut CBAM-velvoitteet eli raportoida CBAM-tuontinsa vuosittain ja ostaa tarvittavat CBAM-todistukset, kun kauppapaikka on perustettu ja avattu.
 - Niiden toimijoiden, joiden **CBAM-tavaroiden vuosittainen tuonti on yli 50 tonnia**, tulee hakea valtuutetun CBAM-ilmoittajan lupaa.
 - Tässä tilaisuudessa **keskitytään vain yrityksiin**, eikä yksityishenkilöiden luvanhakua käsitellä.

Kenen kannattaa hakea CBAM-lupaa 2/2

- Tällä hetkellä kannustamme suuria (yli 50 tonnia per vuosi CBAM-tavaraa tuovia) tuojia, hakemaan valtuutetun CBAM-ilmoittajan lupaa mahdollisimman pian.
- Tuojiin, joiden CBAM-tuontien ei odoteta ylittävän 50 tonnia, ei kannata hakea lupaa. Jos yrityksen tilanne muuttuu ja tuontimäärät nousevat, lupaa voi hakea myöhemmin.

4. Luvan saamisen edellytykset

Luvan saamisen edellytykset 1/5

- Luvan edellytyksiä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956):
 - Hakija on jäsenvaltioon sijoittautunut ja sillä on voimassaoleva EORI.
 - Hakija ei ole ollut osallisena tullilainsäädännön, verosääntöjen tai markkinoiden väärinkäyttöä koskevien sääntöjen vakavassa tai toistuvassa rikkomisessa hakemusta edeltävänä kolmena vuotena. Hakijalla ei ole myöskään merkintöjä taloudelliseen toimintaansa liittyvistä vakavista rikoksista hakemusta edeltävänä viitenä vuotena.
 - Hakijalla ei ole verovelkoja perinnässä, eikä CBAM-asetuksen vakavaa tai toistuvaa rikkomista, esimerkiksi raportointivelvollisuuden täyttämättä jättämisestä siirtymäkaudella.
 - Hakija osoittaa taloudelliset ja toiminnalliset valmiutensa täyttää yllä mainitun asetuksen mukaiset velvoitteensa.
 - Kokonaan uudet toimijat (perustettu alle kaksi tilikautta sitten) joutuvat lisäksi asettamaan arvioidun toiminnan perusteella täysimääräisen vakuuden kahdeksi vuodeksi.

Luvan saamisen edellytykset 2/5

- Hakija on jäsenvaltioon sijoittautunut ja sillä on voimassa oleva EORI.
 - Suomeen sijoittautunut hakija (kotipaikka on Suomessa).
 - Kolmanteen maahan sijoittautunut hakija, jolla on Suomessa myönnetty EORI.
 - Pysyvä toimipaikka, jossa on pysyvästi tarvittavat henkilö- ja tekniset resurssit ja jonka kautta henkilön tulliin liittyvät toiminnot suoritetaan kokonaan tai osittain, on Suomessa.
 - Ei vakinaista toimipaikkaa Suomessa: yrityksen on käytettävä välillistä edustajaa.
- Hakijalla ei ole merkintöjä **markkinoiden väärinkäyttöä koskevista rikkomuksista, tulli- eikä verolainsäädännön vakavasta tai toistuvasta rikkomisesta** hakemuksen jättämisvuotta edeltävänä kolmena vuotena. Hakijalla ei ole hakemuksen jättämistä edeltäneiden viiden vuoden aikana **merkintöjä taloudelliseen toimintaan liittyvistä vakavista rikoksista** (tuomio, hallinnollinen päätös).

Luvan saamisen edellytykset 3/5

- Hakijalla ei ole **CBAM-asetuksen vakavaa tai toistuvaa rikkomista**.
 - Esimerkiksi siirtymäkauden raportointivelvollisuuksien laiminlyönti, vakavana tai toistuvana, voi estää luvan myöntämisen.
 - Hakijalla ei saa olla **hallinnollista päätöstä** CBAM-asetuksen noudattamatta jättämisestä.
- Hakijalla tulee olla **taloudelliset valmiudet täyttää CBAM-velvoitteensa**
 - Hakijalla ei ole verovelkoja perinnässä. Hakijan tulee toimittaa verovelkatodistuksen hakemuksen liitteeksi.
 - Tarvittaessa pyydetään hakijaa toimittamaan taloudelliset asiakirjat (tuloslaskelma, tase, tilintarkastuskertomus)
 - Hakijalla ei saa myöskään olla tullivelkaa.

Luvan saamisen edellytykset 4/5

- Hakijalla tulee olla **toiminnalliset valmiudet täyttää CBAM-velvoitteensa**.
 - Hakijalla on oltava liiketoiminnan luonteen ja laajuuden kannalta asianmukainen organisaatio, joka soveltuu hiilirajamekanismin (ml. päästölaskennan) hallintaan.
 - Sisäisellä tarkastustoiminnalla yrityksen on pystyttävä estämään, havaitsemaan ja oikaisemaan virheet sekä ehkäisemään ja tunnistamaan laittomat tai luvattomat tapahtumat.
 - Hakijalla on oltava päästötietojen laskentaan tarvittavista tiedoista kirjanpito, jota on säilytettävä viisi vuotta.
 - Jokaisen hakijan täytettävä Yrityksen toiminnallinen valmius –kysely. Kysely lähetetään asiakkaalle sähköpostitse, kun lupahakemus on otettu käsittelyyn.

Luvan saamisen edellytykset 5/5

Kokonaan **uudet toimijat** (perustettu alle kaksi tilikautta sitten) **joutuvat toimittamaan arvioidun toiminnan perusteella täysimääräisen vakuuden** kahdeksi vuodeksi.

- Viranomainen määrittää vakuuden suuruuden. Se määritellään laskemalla niiden CBAM-todistusten arvo, jotka luvanhaltijan täytyisi CBAM-tavaroiden tuonnin perusteella palauttaa. Yksi todistus vastaa yhtä tonnia tavaroihin sitoutuneita päästöjä.
- Laskennan perusteena käytetään komission julkaisemia täytäntöönpanokauden oletusarvoja.
- Vakuusmuotoina ovat pankkitakaus ja tilipanttaus.
 - Luvanhakija tallentaa vakuuden tiedot CBAM-rekisterin lupamoduuliin ja lähettää (vakuuden antaja) alkuperäiset asiakirjat Tullin vakuustoimipaikkaan Vaasaan.

5. CBAM-vakuudet

Vakuudet CBAM-lainsäädännössä

- CBAM asetus (EU) 2023/965, 17 artiklan kohdat 4.-7.
- Lupiin liittyvä täytäntöönpanoasetus (EU) 2025/486 artiklat 13-16

Kuka asettaa vakuuden?

- Vain uudet tuojat!
- Hakija katsotaan uudeksi toimijaksi, jos hän ei ole ollut olemassa kaksi hakemuksen jättämisvuotta edeltävää kaksi kokonaista tilikautta
- Tämä koskee kaikkia, myös mahdollisia kokeneita yrityksiä, jos yritysjärjestelyjen seurauksena heidän EORI-tunnuksensa muuttuu toiseksi
- Käytännössä vakuudella ei hallita muita talousriskejä kuin uuden toimijan nuoren iän perusteella kohonnutta ”kokemusriskiä”

Vakuuden määrä ja muoto

- Vakuuden määrä vahvistetaan kalenterivuoden arvioidun tuonnin kokonaismäärän perusteella
- Luvanhakija ilmoittaa hakemuksessa arvionsa vuoden tuonnin määrästä
- Viranomainen vahvistaa vakuuden määräksi sen laskennallisen määrän (hintaa), joka vastaa palautettavien CBAM-todistusten kokonaishintaa
- Laskennassa käytetään komission julkaisemia oletusarvoja ja tarkoitukseen vahvistettua CBAM-todistusten keskihintaa
- Siirtymäkaudella 2026-2033 huomioidaan vuosittaiset mukautuskertoimet
- Vakuusmuotona on ensisijaisesti pankkitakaus mutta muitakin vakuusmuotoja voidaan hyväksyä
- Suomessa tullaan ottamaan käyttöön soveltuvien osin samanmallisia malliasiakirjoja kuin tullipuolella
- Esimerkkilaskelma:
 - Nimike 7210708011
 - Määrä 787,78 tn
 - Päästötaso/tn 1,97
 - Todistusten määrä 1552
 - Päästöoikeuden keskihinta 69 €
 - Täysimääräinen vakuus ilman mukautuksia
107 082,94 €

Vakuuden antaminen ja valvonta

- Hakija toimittaa vakuuden viranomaiselle, joka rekisteröi sen CBAM-rekisteriin
- Luvanmyöntäjän tehtäviin kuuluu myös vakuuden valvonta
- Luvanhaltijan omalla vastuulla on vakuuden riittävyyden seuranta, vakuuden on koko ajan oltava vaaditulla tasolla (täysimääräinen)
- Viranomaisen on varmistettava omalta osaltaan vakuuden määrän riittävyys, tarvittaessa mukauttaen ja vaatimalla uuden tai lisävakuuden asettamista
- Mukautuspäätös on perusteltava
- Mukautettu vakuus on toimitettava 2 kk kuluessa viranomaisen mukauttamista koskevasta päätöksestä (1 kk jatko mahdollinen)
- Laiminlyönti johtaa luvan kumoamismenettelyn käynnistykseen
- HUOM: porrastettu CBAM-asetuksen käyttöönotto itsessään toimii vakuustarpeita nostavana ja tämä on huomioitava valvonnassa.

Vakuuden vapauttaminen

- Vakuus vapautetaan toisen CBAM-ilmoituksen jättämisen / todistusten palauttamisen jälkeen
- Edellyttäen ettei tarvetta vakuuden realisoinnille ole ilmennyt (todistuksia on palautettu riittävä määrä)

Vakuuden realisointi

- Kun luvanhaltija ei ole luovuttanut tarvittavaa määrä todistuksia edellisen vuoden tuonnin perusteella
- Realisointi vaatii velvoittavan viranomaispäätöksen puuttuvien todistusten toimittamisesta
- Mikäli päätöstä ei noudateta, vakuudesta katetaan puuttuvia todistuksia vastaava määrä
- Päätös on valituskelpoinen
- Vastaava prosessi saattaa tulla kysymykseen myös kesken CBAM-vuoden, jos valtuutetun CBAM-ilmoittajan lupa kumotaan esimerkiksi laiminlyöntien perusteella
- Tällöin tuojan on tehtävä CBAM-ilmoitus luvan voimassaolon aikaisesta tuonnista kyseisenä vuonna ja luovutettava tarvittava määrä todistuksia komissiolle
- Tämän vaiheen laiminlyönti johtaa käytännössä samaan prosessiin vakuuden realisoinnin osalta, mutta aikataulullisesti se voi esiintyä milloin tahansa vuoden aikana

6. Valtuudet ja kirjautuminen

Yrityksen tarvitsemat valtuudet

- EU:n ylläpitämässä CBAM-rekisterissä tuoja tai välillinen edustaja voi esimerkiksi hakea tai muuttaa valtuutetun CBAM-ilmoittajan lupaa tai perua sen.
- Toimitusjohtaja tai elinkeinonharjoittaja ei tarvitse CBAM-rekisteriin kirjautumiseen tai luvan hakemiseen valtuutta.
 - Jos lupahakemuksen tekee joku muu, tarvitaan Suomi.fi-asiointivaltuus.
 - Toimitusjohtaja voi antaa toiselle henkilölle valtuuden luvan hakemiseen tai muiden henkilöiden valtuuttamiseen.
- Valtuuden tulee olla ”Tullitoiminnan lupien hakeminen” ja tyypiltään ”Asiointivaltuus”.
- Valtuuden lisäksi yrityksellä on oltava voimassa oleva EORI-numero.

Valtuutettu näkee yrityksen tiedot

- Jos luvan hakemiseen valtuutetaan esimerkiksi tilitoimisto tai konsulttiyritys, asiointivaltuus pitää antaa yrityksen työntekijälle, ei itse yritykselle.
 - Työntekijä kirjautuu CBAM-rekisteriin sen yrityksen EORI-numerolla, joka on antanut valtuuden.
- Huomioitava, että valtuutettu näkee myös valtuuttajan kaikki muut luvat, joista osa voi pitää sisällään yksityiskohtaista tietoa liiketoiminnasta. Valtuutettu voi katsella valtuuttajan puolesta voimassaolevia tullitoiminnan lupia, lähettää ja vastaanottaa hakemuksiin ja lupiin liittyviä viestejä sekä luoda, täydentää ja lähettää lupahakemuksia.

Kirjautuminen CBAM-rekisteriin

- Kirjautuessa tulee tehdä seuraavat valinnat:
 - Toimialue: Tulli
 - Maa: Suomi
 - Toimijatyyppi: Työntekijä
 - Toimin seuraavan tahon puolesta: Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön
 - Toimijatyyppi: Talouden toimija
 - Tunnustyyppi: EORI-numero
 - Tunnus: Yrityksen EORI-numero
 - Valitse: Suoraan
 - Hyväksy: Annan lupani....
- Tämän jälkeen kirjautuva henkilö ohjataan Suomi.fi-tunnistautumiseen ja edelleen CBAM-rekisteriin.

Tunnistautuminen

(Where Are You From? - WAYF)

Valitse toimialue sovellukselle, johon pyydät pääsyä

Tulli

Valitse maa, jossa haluat tulla todennetuksi

Suomi

Valitse toimijatyyppi

Työntekijä

Toimin seuraavan tahon puolesta:

☐ Oman itseni

☐ Seuraavan luonnollisen tai oikeushenkilön:

Toimijatyyppi

Talouden toimija

Tunnustyyppi

EORI-numero

Tunnus

FI1234567-8 Validoi

☐ Suoraan

☐ Valtuutuksella seuraavalta käyttäjältä:

☒ Annan lupani identiteettiini tietojen pyytämiseen ja jakamiseen UUM&DS- ja tullin EIS-järjestelmissä

Lähetä

7. Demo: luvan hakeminen CBAM- rekisterissä

Kiitos osallistumisesta

**Kysymyksiä
ja keskustelua**

